

**Матеріали ІХ міжнародної
медико-фармацевтичної конференції
студентів і молодих вчених
(86-й щорічний науковий форум)**

**Материалы ІХ международной
медико-фармацевтической
конференции
студентов и молодых учёных
(86-й ежегодный научный форум)**

**Abstract Book of 9th International
Medico-Pharmaceutical Conference of
Students and Young Scientists
(86th annual scientific forum)**

В.П. Присяжнюк, Ю.В. Андрійчук

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВМІСТУ ТРАНСФОРМУЮЧОГО ФАКТОРА РОСТУ- β У КРОВІ ХВОРИХ НА ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ НЕВІРУСНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб
(науковий керівник – ас. В.П. Присяжнюк)

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

Актуальність. Різні науковці звертають увагу на участь трансформуючого фактора росту- β (TGF- β) у процесах фіброгенезу у хворих на цироз печінки (ЦП), внаслідок його здатності посилювати синтез фібронектину, ламініну та колагена IV типу ендотеліальними та зірчастими клітинами печінки. Проте вікові особливості такого впливу у пацієнтів із ЦП різного віку залишаються недостатньо вивченими.

Мета дослідження: вивчити вікові особливості вмісту TGF- β у крові хворих на ЦП невірусного походження та його зв'язок із біохімічними маркерами цитолітичного, холестатичного і мезенхімально-запального синдромів.

Матеріали і методи: В основу клінічних досліджень лягли спостереження за 112-ма хворими на ЦП, віком від 30 до 80 ($54,2 \pm 10,0$) років. Серед обстежених хворих переважали чоловіки – 76 (67,9%), жінок було 36 (32,1%). Групою контролю були 30 практично здорових осіб репрезентативних за статтю та віком до обстежених хворих. Відповідно до вікової класифікації BOO3 у I групу (вік 30-44 рр.) увійшли 30 хворих, у II групу (45-59 рр.) – 45 пацієнтів, у III групу (60-74 рр.) – 37 осіб із ЦП. У більшості хворих усіх вікових груп встановлено I-II ступінь важкості ЦП (клас А-В за Чайлдом-Г'ю). Вміст TGF- β у плазмі крові вимірювали методом імуноферментного аналізу за допомогою набору реактивів для визначення TGF- β 1 ("Bender MedSystems GmbH", Австрія). Біохімічні дослідження крові проводились на біохімічних аналізаторі "Ascent-200" ("Cormay S.A.", Польща) за допомогою стандартних реактивів та методик.

Результати. Вміст TGF- β 1 у крові мав тенденцію до зростання вже у пацієнтів молодого віку. У хворих на ЦП зрілого віку на тлі співставимої із пацієнтами молодого віку активності циротичного процесу така тенденція поглиблювалась. Лише у пацієнтів літньо-

го віку вміст цього цитокіну був достовірно вищим: на 82,8% ($p < 0,05$) порівняно з таким у практично здорових осіб. У хворих цієї групи вміст TGF- β 1 достовірно переважав такий у пацієнтів із ЦП молодого та зрілого віку: на 69,1% ($p < 0,05$) та 62,3% ($p < 0,05$) відповідно. Виявлені особливості вмісту TGF- β 1 у крові вказують, що найбільшого зростання його рівень набуває у хворих літнього віку. У пацієнтів усіх вікових груп встановлений прямий кореляційний зв'язок середньої сили між концентрацією TGF- β 1 та вмістом загального білірубину у крові: для хворих I групи ($r = 0,74$, $p < 0,05$), для II групи ($r = 0,49$, $p < 0,05$) та для III групи ($r = 0,70$, $p < 0,05$). Для хворих молодого віку властивий прямий кореляційний зв'язок середньої сили між рівнем TGF- β 1 та вмістом загального білка в крові ($r = 0,72$, $p < 0,05$). В інших вікових групах така кореляція не виявлена. Для пацієнтів цієї групи характерні також прямий кореляційний зв'язок середньої сили між концентрацією цитокіну й активністю аспартатамінотрансферази (АсАТ) ($r = 0,72$, $p < 0,05$), сильні прямі кореляційні зв'язки між вмістом TGF- β 1 та активністю аланінамінотрансферази (АлАТ) ($r = 0,85$, $p < 0,05$) і гаммаглутамілтрансферази (ГГТТ) ($r = 0,84$, $p < 0,01$). Для пацієнтів зрілого та літнього віку виявлений кореляційний зв'язок середньої сили між концентрацією цитокіну та активністю ГГТТ ($r = 0,65$, $p < 0,05$ та $r = 0,61$, $p < 0,05$ відповідно).

Висновки. У хворих на цироз печінки невірусного походження з віком зростає вміст трансформуючого фактора росту- β 1 у плазмі крові. Виявлені кореляційні зв'язки між вмістом цитокіну та біохімічними маркерами цитолітичного, холестатичного і мезенхімально-запального синдромів указують на вагомий роль трансформуючого фактора росту- β 1 у прогресуванні цирозу печінки.